

**RAKKE RAAMATUKOGU
2022. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

2022

Sisukord

4

Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

2 Juhtimine5

2.1 Raamatukogude struktuur ja nõukogud:5

2.2 Eelarve5

2.3 Projektid5

5

5

6

6

6

7

7

7

7

9

9

9

10

11

11

11

11

11

12

12

13

13

13

13

14

14

14

15

15

15

15

Sissejuhatus

Omavalitsus	Elanike arv (01.12.21)	Teeninduspunktid e arv
Väike-Maarja	1475	2*

Üldkasutatavate raamatukogude arv:

*Liigvalla teeninduspunkt suleti alates 1. detsembrist 2022. Edaspidi pakutakse piirkonna elanikele koduteenindust (umbes 2 korda kuus).

ATS-süsteemide paigaldamine pööningule.

Valmis raamatukogu esise haljastusprojekt. Vanade plaatide asemel pandi maha sillutiskivi, juurde saadi pink ja uus rattahoidja. Tööd valmisid oktoobris.

1 Põhilised tegevussuunad

1. Rakke raamatukogu 110. sünnipäeva tähistamine
2. Koostöös MTÜ Südameasiga ürituste sarja „Kodukandi suurkujud“ korraldamine
3. Kohtumisõhtu psühholoog Rita Rätsepaga teemal „Kuidas rasketele aegadel hakkama saada“
4. Erinevad üritused ja raamatukogutunnid lastele ja noortele
5. Veskimäe talu maalinäitus

Kõik eelmisel aastal püstitatud eesmärgid said täidetud. Toimusid erinevad üritused, kohtumisõhtud ja koolitused, mis laiendasid raamatukogu lugejas- ja külastajaskonda ning pakkusid võimalusi silmaringi laiendamiseks ja sisukaks vaba aja veetmiseks.

Raamatukogu tegevused raamatukogude teema-aastal.

Osa võeti nii üle-eestilistest (ettelugemine), maakondlikest (lugemisbingo) kui piirkondlikest raamatukogude aasta üritustest. Teema-aasta andis hea võimaluse raamatukogu tähtsuse ja tähenduse laiendamiseks nii piirkondlikul kui üle-eestilisel tasandil. Erinevad üritused tõid raamatukogusse kokku uusi inimesi ja üha enam kinnistus raamatukogu kui kogukonnakeskuse roll.

Koostöös MTÜ Südameasiga korraldati ürituste sarja „Kodukandi suurkujud“, et tutvustada piirkonnas elanud ja tegutsenud inimesi ning nende tegevust. Lisaks raamatukogus toimuvatele üritustele toimus seltsiga koostöös ka 3 õppekursiooni kodukandi suurkujudega seotud paikadesse.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude struktuur ja nõukogud:

Alates detsembrist on suletud Liigvalla laenutuspunkt. Edaspidi pakutakse piirkonna elanikele koduteenindust (2 korda kuus). Olemas põhimäärus ja kasutuseeskiri, andmekaitsetingimused ja komplekteerimispõhimõtted kinnitamata.

Nõukogu puudu.

Kvaliteedihindamist aruandeperioodil läbi ei viidud.

Raamatukogu asukoht aleviku keskel on hea: läheduses on bussi- ja rongijaam, pood, kohvik ja noortekeskus. Kool ja lasteaed jäävad raamatukogust küll mõnevõrra kaugemale, ent enamikele lastele jääb raamatukogu kooli ja koduvahelisele alale.

Lahtiolekuajad on sobivad ka tööl käivatele inimestele: õhtuti on raamatukogu avatud kella 18ni, lisaks ühel päeval nädalas avatakse raamatukogu kella 8st hommikul. Bussiühendus piirkonnas on hea. Lisaks pakutakse inimestele, kel tervislikel põhjustel pole võimalik raamatukogu külastada, koduteenindust.

2.2 Eelarve

Tabel 1

Põhieelarve	Seisuga 31.12.21. €	Seisuga 31.12.22 €	Muutus %
Eelarve kokku	48099	49556	+3%
Personalikulu	33416	32084	-4%
Komplekteerimiskulu	8514	8663	+2%
sh KOV-lt	5118	5849	+14%
sh riigilt	3396	2814	-19%
Infotehnoloogiakulu	2941,96	2158	-27%
Täienduskoolituskulu	118,6	219	+84%
Üritustele/näitustele	340,71	1251,85	+270%

2.3 Projektid

Tabel 2 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus

Toetusi ei olnud.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Ajutisel äraoleva töötaja asemel on alates juuli keskpaigast uus töötaja.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Teema	Korraldaja	Tundide arv	Osalejate arv
-------	------------	-------------	---------------

Erialased täienduskoolitused			
LVKRRK korraldatud erialased täienduskoolitused	LVKRRK		
Sotsiaalmeedia konto haldamine ja sisuturundus raamatukogus		4	1
Naiste aeg kaasaegses vene kirjanduses		2	1
Lastekirjanduse erialapäev		4	1
Soome rk-d: Oodi, Kirkkonummi, Herttoniemi		8	1
Õppimise võlu ja nauditav õppimine hõbedases vanuses		4	1
Seminar Tamsalus: Tamsalu rk, kultuurimaja ja piirkond; koostöö PPA-ga, Minu Ema Ellen Niit, Porkuni Paemuuseum		8	1
Muud koolitused			
Raamatukogu kui pärimuspesa	Eesti Rahvakultuurikeskus	3	1

Toimunud koolitused olid silmaringi laiendavad ning andsid mitmeid uusi oskusi, mis aitavad pakkuda üha paremat raamatukoguteenus.

Veebis toimunud koolitused olid heaks lisavõimaluseks, kui füüsiliselt kohale minna ei olnud võimalik.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

(Võib teha lühikokkuvõtte üldistades teemasid)

LISA 2

Ei olnud.

2.4.3 Erialahariduse omandamine.

Ei olnud.

2.4.4 Töötajate tunnustamine.

Üks töötaja nomineeriti Lääne-Virumaa aasta maaraamatukoguhoidja tiitlile.

MTÜ Südameasi esindaja sai ürituste sarja „Kodukandi suurkujud“ korraldamise eest Väike-Maarja valla aasta pärandikandja ja -hoidja tiitli

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. LISA 3

Asukoht on alevi keskel on hea. Raamatukogu jääb suurele osale inimestest käiguteele. Läheduses on bussi- ja rongijaam ning pood ja kohvik.

Pööningule paigaldati ATS-süsteemid.

2022. aasta sügisel valmis raamatukogu esise haljastusprojekt: vanad tänavakivid asendati uutega, juurde saadi pink ja rattahoidja. Lisaks valmisid peenrad, mis varem raamatukogu ümbruses üldse puudusid.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Juurdepääs võimalik	
Juurdepääs võimalik osaliselt	Kaldtee puudub, ent abistaja olemasolul siiski võimalik raamatukogu külastada.
Juurdepääs puudub	

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Hinnang on hea. Lugejatel on võimalik kasutada internetiühenduse ja id-kaardi lugejaga arvutit. Olemas printer, skanner ja paljundusaparaat. Lisaks WIFI kasutamise võimalus, mis on eriti populaarne laste ja noorte seas.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimise põhimõtted ei ole kinnitatud. Komplekteerimine toimub keskraamatukogu kaudu ja vajadusel tehakse ka järelkomplekteerimist.

Komplekteerimisel võetakse arvesse raamatukogu kasutajate lugemiseelistusi ning piirkonna omapära. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt: prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest paremik kõigist peamistest kirjandusžanritest.

Teadmiskirjandusest on eelistatud Eestit puudutav kirjandus ning tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvad teavikud. Suuremat tähelepanu pööratakse elukestvat õppimist ja enesetäiendamist toetavate teavikute hankimisele.

Kogu täienes 507 eksemplari võrra. Selles 455 on ostud ja annetuseks saadi 52 raamatut. Enamik annetustest (35 eksemplari) saadi Eesti Lastekirjanduse Keskuse kaudu „Lugemisisu“ programmis osalemise eest. Annetused moodustavad kogu juurdekasvust 10%.

Kogu ringlus on 0,6.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

E-raamatuid ei komplekteerita.

2022. aasta raamatute laenutuste edetabel

	Autor	Pealkiri	Laenutusi
1	Märt Treier	Eluolulised lood	22
2	Angela Gair	Joonistamsi- ja maalimiskursus	22*
3	Katrin Pauts	Külmkingauurija	22
4	Juta Kivimäe	Suur tuba	22
5	Olav Osolin	Kus lendab part	21
6	Erik Tohvri	Ringmängulaulud	20
7	Ragnar Jonasson	Lumepimedus	19
8	Anne Kahk	Haraldi villa	19
9	Mudlum	Mitte ainult minu tädi Ellen	19
10	Kai Aareleid	Vaikne ookean	18

**Ühe lugeja rohkearvuline pikendamise.*

Jätkuvalt on loetakse enim eesti autorite ilukirjanduslikku loomingut. Välisautorite loomingust on eriti populaarsed sarjaraamatud (näiteks „Varraku ajaviiteromaan” ja järgnevad kriminaalromaanid). Erialakirjandusest laenutatakse enim elulugusid, ajaloo- ja terviseteemalised raamatuid. Jätkuvat huvi tuntakse ka käsitöö- ja aiandusraamatute vastu.

Ilu- ja lastekirjanduse laenus moodustab laenutustest 62%.

Iga piirkonna elaniku kohta kulutati raamatuostuks 4,6 eurot.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika laenutuste edetabel

	Väljaanne	Laenutusi
1	Virumaa Teataja	362
2	Naisteleht	283
3	Kroonika	255
4	Õhtuleht	159
5	Eesti Naine	145

Komplekteeriti 5 nimetust ajalehti (2 nädala- ja 3 päevalehte, milles üks maakonnaajaleht) ja 17 nimetusti ajakirju. Lisaks 2 kultuuriväljaannet, milles üks lastele. Perioodikast on tellitud peamised Eestis ilmuvad ajalehed ja ajakirjad. Valikul on silmas peetud erinevaid teemasid: loodus, kodu, ajalugu, käsitöö, kokandus, meelelahutus, pere, tervis jms. Lugejatel võimalik raamatukogus kohapeal kasutada ka Postimehe digipaketti.

Perioodikaostuks kulutati 1849 eurot, mis on iga teeninduspiirkonna elaniku kohta ligikaudu 1,3 eurot. Ajakirjandusväljaannete laenus moodustab laenutuste koguarvust 22%.

Üha kallinevas ühiskonnas on perioodika kojulaenus aina vajalikum ja populaarsem.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid ei komplekteerita.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Inventuuri ei toimunud. Kogust kustutati 249 teavikut. Peamiselt arvati kogust välja laenutusega, lagunenu ja aegunud sisuga teavikud.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Teeninduskorralduses muutusi ei olnud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Kasutajate käsutuses on internetiühenduse ja ID-kaardi lugejaga arvuti. Olemas printimise, skaneerimise ja paljundamise võimalus.

Peamiselt vajati abi ID-kaardi kasutamisel, internetipangateenuste ja Covid- tõenditega.

Registreeritud 135 on täiskasvanute ja 162 laste AIP-i külastust. Kokku teeb see 297 külastust, mis on 131 võrra rohkem kui eelnenud aastal. Eriti on tõusnud laste ja noorte AIP-i kasutamine.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 3

Raamatu-kogu	Lugejad 2021	Lugejad 2022	Muutus (+/-)
Rakke raamatukogu	315	317	+2

Raamatu-kogu	Külastused 2021	Külastused 2022	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast.	Virtuaal-külast.	Muutus (+/-)
--------------	-----------------	-----------------	--------------	------------------	------------------	--------------

				2021	2022	
Rakke raamatukogu	4402	5164	+762	0	0	0

Raamatu-kogu	Laenut-d 2021	Laenut-d 2022	Muutus (+-)	Päringud* 2021	Päringud* 2022	Muutus (+-)
Rakke raamatukogu	13191	12835	-356	52	56	+4

Hölve oli 21%. Raamatukogu lugejate arv on stabiilne (2 lugejat rohkem), ehkki teeninduspiirkond on 46 inimese võrra väiksem kui eelneval aastal.

Külastuste arv suurenes, sest koroonaviirusest tingitud piirangud kehtisid veel vaid aasta alguses ja toimunud üritused tõid raamatukogusse palju külastajaid.

Laenutuste arv küll mõnevõrra vähenes. Keskmiselt külastas iga lugeja raamatukogu 16 korda ning laenutas 40 teavikut.

Päringuid tehakse kõikvõimalikel teemadel: küsitakse nii vallavalitsuse (ja muude asutuste) kontakte kui tuntakse huvi kohaliku kultuuriloo ja oma suguvõsaloo vastu. Tihti tuli aidata ka huvipakkuva artikli otsingul.

Raamatu-kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu-kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu-kogu	Virtuaalnäituste arv 2021	Virtuaalnäituste arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2021	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022
0	0	0	0	0

4.3 RVL teenindus

Registreeritud 82 RVL-laenutust sisse ja 23 laenutust välja.

Peamiselt tellitakse teavikuid teistest valla raamatukogudest, ent vajadusel ka keskraamatukogust. Raamatukogude vahelisest laenutusest on abi ka kooli kohustusliku kirjanduse laenutamisel.

RVL raamatute transportimisel kasutatakse nii valla töötajate abi, kui transporditakse ise.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Kogu täienes 106 eksemplari võrra, millest 36 saadi annetuseks - 1 keskraamatukogu ja 35 Eesti Lastekirjanduse Keskuse kaudu.

Komplekteerimisel lähtutakse nii lugejate soovidest ja huvidest kui ka kooli kohustusliku kirjanduse nimekirjadest. Suureks abiks valimisel on Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusnimestikud ning raamatututvustused. Eelistatakse eesti autorite teoseid ning heatasemelist tõlkekirjandust. Teadmiskirjandusest on pööratud raamatutel, mis on üldharidusliku sisuga.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 4

Rmtk	Lug-d 2021	Lug-d 2022	Muutus (+/-)	Külast-d 2021	Külast-d 2022	Muutus (+/-)	Laenut 2021	Laenut 2022	Muutus (+/-)
Rakke raamatuko gu	101	90	-11	720	997	+277	786	800	+14

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Kuigi lastest lugejate arv on võrreldes eelneva aastaga 11 võrra vähenenud, on laste külastatavus märgatavalt tõusnud. Oma osa selles on kindlasti koroonaviirusest tingitud piirangute puudumine (vaid aasta algul kehtisid veel mõningad piirangud). Külastatavuse tõusule aitasid oluliselt kaasa ka raamatukogutunnid ning ühisüritused kohaliku lasteaia ja kooliga.

Lastekirjandusest laenutati enim Aino Perviku „Kunksmoori”, mis kuulub ka kooli kohustusliku kirjanduse hulka.

Raamatukogu on lastele ja noortele oluline koht vaba aja sisustamisel. Mängitakse lauamänge, kasutatakse arvutit ja loetakse raamatuid.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused. LISA 4

Kevadel lõpetas 1 lasteaiarühm „Lugemisisu“ programmi (17 last) ja sügisel alustas taas 1 lasteaiarühm „Lugemisisu“ programmiga. „Lugemisisu“ programm aitab lapsi raamatute ja raamatukoguga sõbraks teha, nii et nad ka hiljem raamatukogu meelsasti külastavad.

Lisaks laenutatakse raamatuid lasteaiale kohapeal kasutamiseks.

Toimus mitmeid üritusi nii lasteaialastele kui kooliõpilastele. Rakke Kooli õpilastele toimusid raamatukogutunnid, mis keskendusid peamiselt kodukandi kultuuriloos olulistele inimestele ja nende tegevusele.

Raamatukogude aasta lõpetamine toimus koos Rakke Kooli 9. klassi õpilastega – neil tuli lahendada piirkonna kultuurilugu puudutav viktoriin, riulist üles otsida etteantud raamatuid ning kokku panna üht kodukandi suurkuju kujutav pusle.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 5

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	23	23	6

Tabel 6

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv

Ei olnud.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Valla teiste asutuste ja seltsidega on hea koostöö. Suuremad üritused planeeritakse ühiselt ning üksteise tööd ei dubleerita.

Ühtekokku toimus aasta jooksul 29 üritust, millest võttis osa üle 400 inimese. Lisaks 6 näitust ja 13 raamatuväljapanekut.

Valik üritustest

Sarja „Kodukandi suurkujud“ teemaõhtu: Faehmann ja Luts

Emakeelepäev Salla Seltsimajas

Vestlusõhtu ajakirjanik Liina Kanarbikuga teemal „Meedia roll tänapäeval“

Korallküünla õpituba

Rakke raamatukogu 110. sünnipäev

Kohtumisõhtu psühholoog Rita Rätsepaga teemal „Kuidas rasketel aegadel hakkama saada“

Raamatuesitlus - Lüüli Syyk „Veri mäletab“

Kohtumine maalide autori Anne Veelmaa Vaasaga

Valik näitusi

Veskimäe talu maalinäitus

Rakke Kooli õpilastööde näitus

Anne Veelmaa Vaasa maalide näitus

Näitus „Kodukandi suurkujud“

4.6.1 kohalikul tasandil

Rakke Lasteaed - ühisüritused lasteaialastele; „Lugemisisu“ programmis osalemine.

Rakke Kool – raamatukogutunnid ja ettelugemised kooliõpilastele.

Rakke Haridusseltsi koosolekud ja teised üritused toimuvad raamatukogu saalis.

Rakke Kultuurikeskus – osa üritusi planeeritakse ühiselt. Kultuurikeskuse ringidest käivad raamatukogus koos kunstiring ja eakate laulukoor.

Väike-Maarja valla raamatukogu – jutuvestmisfestival „Ööbikuööd“ Kiltsi Lossis.

Raamatukogu ruume võimalik kasutada ka teistel valla seltsidel ja MTÜdel.

4.6.2 riiklikul tasandil

Eesti Lastekirjanduse Keskus – „Lugemisisu“ programmis osalemine.

Raamatukogude teema-aasta üritused ja nendest osavõtt.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Üritusi ei toimunud, aga mitmel korral tuli abistada Ukraina sõjapõgenikke vajalike kontaktide leidmisel.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Lasteaialapsed osalevad „Lugemisisu“ programmis. Rakke Kooli õpilastele toimusid aasta vältel raamatukogutunnid kohalikku kultuurilugu puudutavatel teemadel.

Täiskasvanud vajavad kõige rohkem personaalset lähenemist peamiselt arvuti ja nutiseadmete kasutamisel, aga ka muudel teemadel. Abi vajati näiteks tuludeklaratsiooni täitmisel, ID-kaardi kasutamisel, dokumentide vormistamisel ja trükkimisel.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogu puudutav info ilmub valla kodulehel ja vallalahes. Valla kodulehel on raamatukogul ka oma lehekülge, kus kõige olulisem info on kirjas.

Ürituste reklaamimisel kasutatakse nii raamatukogu Facebooki lehte, valla kodulehte kui kultuurikava lehekülge. Lisaks on ürituste plakatid üleval kohalikel teadetetahvlitel ning raamatukogus kohapeal. Vajadusel jagatakse ürituste kohta ka flaiereid.

Kõige parem reklaam on suuline: raamatukogutöötajad kutsuvad ise aktiivselt inimesi üritustest osa võtma.

4.9 Andmebaasid.

E-kataloog.

5. 2023. aasta tegevused

Koostöö jätkamine teise valla (kultuuri)asutuste ja seltsidega.

Ürituste, koolituste jms korraldamine erinevate sihtrühmade vajadustest lähtuvalt.

Rahuolu uuringu läbiviimine LVKRRK korraldatava koolituse raames.

Direktor

Allkiri /Kadi Keär

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Rakke raamatukogu	7	31	118,6

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised**LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid**

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2022)
Rakke raamatukogu	ATS süsteemide paigaldamine pööningule.
	Raamatukogu ümbruse haljastusprojekt.

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Rakke raamatukogu	„Lugemisisu“ lapsed raamatukogus	17
	„Pannkookidega suurde suvesse“ ühisüritus lasteaias. Küläs Pipi.	50
	„Lugemisisu“ programmi lõpetamine	17
	Kirjaoskuse päev. Lugemistund Rakke Koolis 5. – 6. klassile	22
	Lugemistund Rakke kooli 7. klassile.	15
	„Lugemisisu“ lapsed raamatukogus	6
	Ettelugemine Rakke Koolis 5. ja 6. klassile	25
	Ettelugemine lasteaias. Küläs MTÜ Lasteraamat	20
	Raamatukogutund Marta Sillaotsast Rakke Kooli 9. klassile	11

	Raamatukogutund Marta Sillaotsast Rakke Kooli 7. ja 8 klassile	26
	Raamatukogude aasta lõpetamine Rakke Kooli 9. klassiga	11